

BALLARIN HESABLANMA QAYDASI

(Elm və Təhsil Nazirliyi ilə razılaşdırılmışdır)

Qəbul imtahanının birinci mərhələsi¹ (cari ilin məzunları üçün tam orta (11-illik) təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanı) üzrə imtahan fənləri, tapşırıqların sayı və balların hesablanma qaydası

Qəbul imtahanının birinci mərhələsində şagird və abituriyentlərin bilik və bacarıqlarını yoxlamaq məqsədi ilə onlara ümumilikdə 85 tapşırıq təqdim edilir. İmtahanın müddəti 3 saatdır.

Fənnin adı	Maksimal bal	Tapşırıqların sayı	Nisbi balın hesablanması düsturu
Tədris dili – (Azərbaycan, rus)	100	- Dil qaydalarına dair qapalı tipli 10 tapşırıq; - Oxuyub-anlamaya dair 2 mətn (bədi, publisistik) və hər mətnə aid 10 tapşırıq; bunlardan yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli 5 və qapalı tipli 5 tapşırıq (hər iki mətn üzrə ümumilikdə 20 tapşırıq). Cəmi: 30 tapşırıq	$\frac{5}{2} \cdot (2n_{d(\text{açıq, yazılı})} + n_{d(\text{qapalı})})$
Riyaziyyat	100	- Qapalı tipli 13 tapşırıq; - Cavablarının kodlaşdırılması tələb olunan açıq tipli 5 tapşırıq; - Həllinin ətraflı şəkildə yazılması tələb olunan açıq tipli 7 tapşırıq. Cəmi: 25 tapşırıq	$\frac{25}{8} \cdot (2n_{d(\text{açıq, yazılı})} + n_{d(\text{açıq, kod.})} + n_{d(\text{qapalı})})$
Xarici dil (ingilis, alman, fransız, rus, ərəb və fars dilləri)	100	- Dinləyib-anlamaya dair 1 mətn (publisistik və ya dialoq formalı) və mətnə aid 6 tapşırıq; bunlardan yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli 3 və qapalı tipli 3 tapşırıq; - Qapalı tipli 16 tapşırıq; - Oxuyub-anlamaya dair 1 mətn və mətnə aid 8 tapşırıq; bunlardan yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli 4 və qapalı tipli 4 tapşırıq. Cəmi: 30 tapşırıq	$\frac{100}{37} \cdot (2n_{d(\text{açıq, yazılı})} + n_{d(\text{qapalı})})$

Birinci mərhələ üzrə toplanıla bilən maksimal ümumi bal: 300.

Qeyd. 1. $n_{d(\text{açıq, yazılı})}$ – yazılı şəkildə cavablandırılması və yaxud həllinin ətraflı şəkildə yazılması tələb olunan açıq tipli tapşırıqlara verilən balların cəmi;

$n_{d(\text{açıq, kod.})}$ – cavablarının kodlaşdırılması tələb olunan açıq tipli tapşırıqlara verilən balların cəmi;

$n_{d(\text{qapalı})}$ – qapalı tipli test tapşırıqlarına verilən balların cəmi.

2. Qapalı tipli və cavabların kodlaşdırılması tələb olunan açıq tipli tapşırıqların hər birinə verilən düzgün cavab 1 balla qiymətləndirilir.

3. Yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli tapşırıqlar markerlər tərəfindən meyarlar əsasında

$0, \frac{1}{3}, \frac{1}{2}, \frac{2}{3}$ və ya 1 balla qiymətləndirilə bilər.

Abituriyentin **qəbul imtahanının birinci mərhələsi (cari ilin məzunları üçün tam orta (11-illik) təhsil səviyyəsi üzrə buraxılış imtahanı) üzrə ümumi balı** hesablanarkən hər bir fənn üzrə topladığı nisbi ballar cəmlənir. Fənlər üzrə nisbi ballar yuxarıdakı cədvəldə göstərilən qaydada hesablanır və 0.1-ə qədər yuvarlaqlaşdırılır. Tapşırıqlar üzrə səhv cavablar düzgün cavabların nəticəsinə təsir göstərmir.

¹ I-IV ixtisas qrupları üzrə

Qəbul qaydalarına əsasən, **I-IV ixtisas qrupları üzrə** ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanı iki mərhələdən ibarətdir. Abituriyentlər **qəbul imtahanının birinci (maksimal toplanıla bilən bal – 300) və ikinci (maksimal toplanıla bilən bal – 400) mərhələlərindən** topladıqları ümumi balların cəminə (maksimal toplanıla bilən bal – 700) əsasən ali təhsil müəssisələrinin ixtisasları üzrə müsabiqədə iştirak edirlər. Cari ilin məzunları üçün qəbul imtahanının birinci mərhələsinin nəticəsi kimi onların buraxılış imtahanında əldə etdikləri nəticələr götürülür.

Qəbul imtahanının ikinci mərhələsi üzrə imtahan fənləri, ixtisas qrupları üzrə fənlərin çəki əmsalları, tapşırıqların sayı və balların hesablanma qaydası

Abituriyentlərə hər fənn üzrə 30 tapşırıq (ümumilikdə 90 tapşırıq) təqdim olunur. Bu tapşırıqların 22-si qapalı, 8-i isə açıq tiplidir. Açıq tipli tapşırıqlardan 5-i cavabların kodlaşdırılması tələb olunan hesablama, seçim və ya uyğunluğu müəyyən etmək formalı tapşırıqlardır. Digər açıq tipli 3 tapşırıq isə yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan, meyarlar əsasında markerlər tərəfindən qiymətləndirilən situasiya, mətn və yaxud mənbə əsasında hazırlanan tapşırıqlardır. Bu tapşırıqlar riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya və coğrafiya fənləri üzrə situasiya, Azərbaycan (rus) dili və ədəbiyyat fənləri üzrə mətn, tarix fənni üzrə isə mənbə əsasında hazırlanır.

İmtahanın müddəti 3 saatdır.

Abituriyentin **qəbul imtahanının ikinci mərhələsi üzrə ümumi balı** hesablanarkən hər bir fənn üzrə topladığı nisbi ballar cədvəldə verilmiş müvafiq çəki əmsallarına vurulmaqla cəmlənir.

Hər bir fənn üzrə nisbi bal aşağıdakı qaydada hesablanır və 0.1-ə qədər yuvarlaqlaşdırılır:

İmtahan fənni üzrə nisbi bal:

$$NB = NB_q + NB_a,$$

burada NB – fənn üzrə nisbi bal;

NB_q – qapalı tipli tapşırıqlar üzrə nisbi bal;

NB_a – açıq tipli tapşırıqlar üzrə nisbi baldır.

Qapalı tipli tapşırıqlar üzrə nisbi bal:

$$NB_q = \left(D_q - \frac{1}{4} Y_q \right) \cdot \frac{100}{33}$$

(hesablamanın nəticəsi mənfə alınsa, $NB_q=0$ götürülür),

burada D_q – qapalı tipli tapşırıqlar üzrə düzgün cavabların sayı;

Y_q – qapalı tipli tapşırıqlar üzrə yanlış cavabların sayıdır.

Açıq tipli tapşırıqlar üzrə nisbi bal:

$$NB_a = (D_{kod} + 2D_{yazılı}) \cdot \frac{100}{33}$$

burada D_{kod} – cavabların kodlaşdırılması tələb olunan açıq tipli (hesablama, seçim, uyğunluğu müəyyən etmək) tapşırıqlar üzrə düzgün cavabların sayı;

$D_{yazılı}$ – yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan, situasiya, mətn və yaxud mənbə əsasında hazırlanan açıq tipli tapşırıqlar üzrə balların cəmidir. Bu tapşırıqlar markerlər tərəfindən meyarlar əsasında $0, \frac{1}{3}, \frac{1}{2},$

$\frac{2}{3}$ və ya 1 balla qiymətləndirilir.

Açıq tipli tapşırıqlar üzrə səhv cavablar düzgün cavabların nəticəsinə təsir göstərmir.

İxtisas qrupları (altqrupları) üzrə fənlərin çəki əmsalları

I qrup		II qrup	III qrup		IV qrup
RK altqrupu ²	RI altqrupu ³	Riyaziyyat – çəki əmsalı: 1,5	DT altqrupu ⁴	TC altqrupu ⁵	Biologiya – çəki əmsalı: 1,5
Riyaziyyat – çəki əmsalı: 1,5			Azərbaycan (rus) dili – çəki əmsalı: 1,5		
Fizika – çəki əmsalı: 1,5		Coğrafiya – çəki əmsalı: 1,5	Tarix – çəki əmsalı: 1,5		Kimya – çəki əmsalı: 1,5
Kimya – çəki əmsalı: 1	İnformatika – çəki əmsalı: 1	Tarix – çəki əmsalı: 1	Ədəbiyyat – çəki əmsalı: 1	Coğrafiya – çəki əmsalı: 1	Fizika – çəki əmsalı: 1

İkinci mərhələ üzrə toplanıla bilən maksimal ümumi bal: 400.

² **RK altqrupuna daxil olan ixtisaslar** – Fizika müəllimliyi, Riyaziyyat müəllimliyi, Texnologiya müəllimliyi, Fizika, Geologiya, Mexanika, Riyaziyyat, Aerokosmik mühəndislik, Aqromühəndislik və s.

³ **RI altqrupuna daxil olan ixtisaslar** – İnformatika müəllimliyi, Riyaziyyat və informatika müəllimliyi, Kompüter elmləri, İnformasiya təhlükəsizliyi, İnformasiya texnologiyaları, Kompüter mühəndisliyi, Mexatronika və robototexnika mühəndisliyi, Proseslərin avtomatlaşdırılması mühəndisliyi və Sistemlər mühəndisliyi.

⁴ **DT altqrupuna daxil olan ixtisaslar** – Hüquqşünaslıq, Tarix, Tarix müəllimliyi, Filologiya, Dil və ədəbiyyat müəllimliyi, Xarici dil müəllimliyi, Tərcümə, Dövlət və ictimai münasibətlər və s.

⁵ **TC altqrupuna daxil olan ixtisaslar** - Beynəlxalq münasibətlər və Regionşünaslıq.

V ixtisas qrupu (ali təhsil müəssisələrinin xüsusi qabiliyyət tələb edən ixtisasları) və orta ixtisas təhsili müəssisələri üzrə müsabiqə yalnız qəbul imtahanlarının birinci mərhələsinin (cari ilin məzunları üçün buraxılış imtahanının) nəticələrinə əsasən aparılacaq.

Azərbaycan dili (dövlət dili kimi)

Tədris dili Azərbaycan dilindən fərqli olan şagirdlər, qeyd edilən fənlərdən əlavə Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) fənnindən də imtahan verirlər.

Şagirdlərin bilik və bacarıqlarını yoxlamaq məqsədi ilə onlara 30 tapşırıq təqdim olunur. Bunlardan:

- Dinləyib-anlamaya dair 1 mətn və mətnə aid 4 tapşırıq (3 qapalı və yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli **1** tapşırıq);
- Oxuyub-anlamaya dair 2 mətn və hər mətnə aid **8** tapşırıq (7 qapalı və yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli **1** tapşırıq)
- Qapalı tipli **10** tapşırıq.

Qapalı tapşırıqların hər birinin doğru cavabı 1 balla qiymətləndirilir.

Yazılı şəkildə cavablandırılması tələb olunan açıq tipli tapşırıqlar isə markerlər tərəfindən meyarlar əsasında 0 və ya 1 balla qiymətləndirilir.

Buraxılış imtahanı çərçivəsində (ümumi orta və tam orta təhsil səviyyələri üzrə) keçirilən Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) imtahanı üzrə toplana biləcək maksimal bal 100-dür. Ballar aşağıdakı düstura əsasən hesablanır və 0.1-ə qədər yuvarlaqlaşdırılır:

$$\frac{10}{3} \cdot (n_{d(qapalı)} + n_{d(açıq, yazılı)})$$

Burada: $n_{d(qapalı)}$ - qapalı tipli tapşırıqlar üzrə balların cəmi, $n_{d(açıq, yazılı)}$ - yazılı cavab verilməsi tələb olunan açıq tipli tapşırıqlar üzrə balların cəmidir.

Qəbul imtahanları çərçivəsində keçirilən Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) fənni imtahanı üzrə ballar hesablanarkən, hər bir tapşırıq üzrə toplanan ballar cəmlənir və 0.1-ə qədər yuvarlaqlaşdırılır. Abituriyentlərin imtahan üzrə toplaya biləcəkləri maksimal bal 30-dür.